

מנחות צא

במדבר פרק טו

- (א) וידבר ה' אל משה לאמר :
 (ב) דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל ארץ מושבתים אשר אני נתן לכם :
 (ג) ועשיתם אשה לה' עלה או זבח לפלא נדר או בנדבה או במעדיכם לעשות ריח ניחח לה' מן הבקר או מן הצאן :
 (ד) והקריב המקריב קרבנו לה' מנחה סלת עשרון בלול ברבעית ההין שמן :
 (ה) ויין לנסך רביעית ההין תעשה על העלה או לזבח לכבש האחד :
 (ו) או לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים בלולה בשמן שלשית ההין :
 (ז) ויין לנסך שלשית ההין תקריב ריח ניחח לה' :
 (ח) וכי תעשה בן בקר עלה או זבח לפלא נדר או שלמים לה' :
 (ט) והקריב על בן הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן חצי ההין :
 (י) ויין תקריב לנסך חצי ההין אשה ריח ניחח לה' :
 (יא) ככה יעשה לשור האחד או לאיל האחד או לשה בכבשים או בעזים :
 (יב) כמספר אשר תעשו ככה תעשו לאחד כמספרם :
 (יג) כל האזרח יעשה ככה את אלה להקריב אשה ריח ניחח לה' :
 (יד) וכי יגור אתכם גר או אשר בתוכם לדרתיכם ועשה אשה ריח ניחח לה' כאשר תעשו כן יעשה :
 (טו) הקהל חקה אחת לכם ולגר הגר חקת עולם לדרתיכם ככם כגר יהיה לפני ה' :
 (טז) תורה אחת ומשפט אחד יהיה לכם ולגר הגר אתכם :

מדוע צריך -

סלקא דעתך אמינא: הואיל ואיכא לחם בהדה לא תיבעי נסכים <u>קוש:</u> ומאי שנא מאיל נזיר, דאיכא בהדיה לחם ובעי נסכים? <u>תירוץ:</u> סלקא דעתך אמינא: התם שני מינין, הכא ארבעת מינין, קמ"ל	או זבח = תודה - אטו תודה לאו זבח הוא?
אי לא כתב רחמנא עולה, הוה אמינא: ועשיתם אשה לה' - כלל, לפלא נדר או לנדבה - פרט, לריח ניחוח - חזר וכלל, כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט, מה הפרט מפורש דבר שאינו בא על חטא, אף כל שאין בא על חטא, אוציא חטאת ואשם שהן באין על חטא, אביא בכור ומעשר ופסח שאין באין על חטא, ת"ל: עולה .	עולה - אם יש כבר לפלא נדר או לנדבה!

שאלה: השתא דכתיב עולה, כלל ופרט מה מרבית ביה?
תשובה: מה הפרט מפורש שאינו מחוייב ועומד, אף כל שאינו מחוייב ועומד, להביא ולדות קדשים
 ותמורתן, ועולה הבאה מן המותרות, ואשם שניתק לרעה, וכל הזבחים שנזבחו שלא לשמן.

דרשות על המילה "או" בפסוק

לר' יונתן - שאם מביאים נדר ונדבה ביחד, לא מספיק להביא נסכים אחד	לר' יאשיה - חייבים להביא נסכים על נדר בנפרד או נדבה בנפרד ולא רק אם מביאים שניהם יחד	ז'א' נר או כ'כ'כ
אם מביאים עולה ושלמים בנדר, או עולה ושלמים בנדבה, שם נדר אחד ושם נדבה אחת היא עדיין צריך להביא 2 נסכים	שתי עולות אחד בנדר ואחד בנדבה, או שני שלמים אחד בנדר ואחד בנדבה, אימא: שם שלמים אחת היא שם עולה אחת היא עדיין צריך להביא 2 נסכים	או כ'כ'כ'כ וכי תעשה כן בקר עולה או זבח
שתי עולות בנדר ושתי עולות בנדבה, או שני שלמים בנדר ושני שלמים בנדבה, שם עולה אחד הוא ושם נדר אחד הוא עדיין צריך להביא 2 נסכים	אם מביאים שני קרבנות מאותו מין בהמה עדיין צריך להביא 2 נסכים	ז'א' נר או ז'א'מ'מ
אם מביאים שני קרבנות בבת אחת עדיין צריך להביא 2 נס	אם מביאים שני קרבנות בבת אחת עדיין צריך להביא 2 נס	מן הבקר או מן הצאן ככה תעשו ז'א'כ